

Bill Justinussen

Løgtingið og hini

Tað er bara Løgtingið, sum hevur heimild at gera lóg-ir og samtykkja løgtings-lógfiggjarlóg. Hvørki lands-stýrið ella kommunurnar hava lóggávuheimild. Men tíverri tykist, sum fleiri fram-standandi persónar í Føroy-um ikki hava skilt hendan einfalda veruleika.

Lóggevandi og útinnandi
Bogi Andreasen hevur eina atfinningarsama grein um, at landspolitikkarar reka lokal-politikk. Hetta byggir helst á eina misskiljing, tí munur er á lóggevandi og útinnandi valdi. Tær lógir og samtyktir, sum Løgtingið viðtekur, eru

heimildir, sum bara Løgtingið hevur. At játta pening til landsvegir kring landið (lokalt) er heimild, sum bara Løgtingið hevur. At fremja byggilóggávu er heimild, sum bara Løgtingið hevur. At lóggeva á eldraðkinum ella á skúlaðkinum er heimild, sum bara Løgtingið hevur. Tí kann tað ongantíð koma upp á tal, at Løgtingið fremur lokalpolitiska lóggávu, sum burdi ligið hjá kommununum, tí kommunurnar hava ikki heimild at gera lógir. Og tá tað er neyðugt at lóggeva lokalpolitiskt, so ger Løg-tingið tað, tí tað er bara Løg-tingið, sum kann gera tað.

Hvør stýrir?

Løgmaður og Magni Laksá-foss hava báðir í sambandi við at skerja tingmannatalið sagt, at 42 fólk (Løgting og landsstýri) eru ov nógv at stýra Føroyum. Hesir báðir hava kanska eisini misskilt uppgávurnar. Løgtingið stýr-ir ikki, tað ger landsstýrið. Landsstýrið ger ikki lógir, tað ger Løgtingið. Tað merkir, at tað eru 9 fólk, sum stýra Føroy-um og 33, sum gera lógirnar.

Tingmannatalið

Undir orðaskiftinum um at skerja tingmannatalið nevndi ein av uppskotssetarunum, at vit kunnu væl minka

tingmannatalið, tí arbeiðs-byrðan hjá Løgtinginum er ikki ov stór. Hetta byggir helst eisini á eina misskilj-ing. Løgtingið er ikki eitt kollektivt stýri, sum býtir arbeiðsuppgávurnar javnt millum tinglimirnar, soleiðis at jú fleiri tinglimir eru, jú minni er hjá hvørjum einstøkum at gera. Allir ting-limir avgera sjálvir í mun til egna samvitsku, hvussu nógv ella lítið arbeiði teir leggja fyri dagin. Tá eitt tingmál er til viðgerðar, kann væl henda, at allir 33 tinglimirnir gera stórt arbeiði fyri at seta seg inn í málið og hava virknan lut. Tað kann eisini vera,

at bara ein ella 5 gera stórt arbeiði, meðan hini onki gera. Tí er tað burturvið at tosa um arbeiðsbyrðu í sambandi við løgtingsarbeiði. Tað er upp til hvønn einstakan, hvussu hann metir týdningin av málinum.

Endamálið við at hava eitt lóggávuting er at tryggja lóg og rætt í landinum. Í okkara fólkaræði verður tað gjørt við at savna fólkavalдар kvinnur og menn úr øllum landinum, úr øllum samfelagsból-kum, úr øllum hugsjónarhornum at viðgera og samtykkja lógaruppskot, sum tey sjálvi ella onnur hava lagt fram. Um vit minka talið av tinglimum,

koma færri sjónarmið fram undir viðgerðini, og færri sjónarmið koma at liggja aftanfyri viðtøkuni. Sjálvandi er eitt mark fyri, hvussu nógv fólk kunnu umboða øll sjónarmið á Tingi, og tað markið hevur í langar tíðir verið mett at liggja um tey tretivu. Minka vit munandi um talið, er vandin stórur fyri, at nøkur sjónarmið ikki verða umboðað, tá lóg og rættur verða skipað. Og tá eru bæði mannarættindi og almennar skattakrónur í vanda.

Levi Mørk

býráðslimur, Javnaðarflokkurin

Heildarætlanin hjá Tórshavnar kommunu:

Vit skulu hyggja allastaðni bæði til Hoyvíkar og til Kollafjørð

Nú var Bogi Andreasen, varaborgarstjóri hjá Tórs-havnar kommunu, frammi í miðlunum herfyri um framtíðarætlanina fyri Tórs-havnar kommunu. Bogi Andreasen er saman við 3 øðrum býráðslimum valdur í stýrisbólkin fyri okkara býar-ætlan sum er fram til 2030.

Hesin stýrisbólkur hevur sum hævðusmál at hyggja eftir tí heildarætlan, sum er gjørd fyri Tórshavnar kommunu fyri nøkrum árum síðani og fyri síðani at føra ætlanina út í lívið.

Við omanfyrnevnda vil eg loyva mær at endurgeva hetta brotið úr greinini hjá Boga »Um vit taka sjálv-an hævudsstaðin, so hevur undanfarnu árinu nokk so stórur dentur verið lagdur á Hoyvík, har eisini nógv er komið á mál, men nú verður harafrtat hugt meira at

Argjum, vesturbýnum og miðbýnum, so vit fáa eina góða og berandi heild tey mongu komandi árinu.«endur-geving endar. Men eg eri ikki heilt samdur her Bogi.

Neyðugt við politiskari raðfesting allastaðni í komm-ununi og enn er langur vegur á mál.

Nei, her eri eg ikki heilt samdur við Boga, sum er mugu vit raðfesta til Hoyvík-ar og aðrastaðni við. Vit mugu hyggja allastaðni hjá Tórshavnar kommununa og gera politiska raðfestingfyri alla kommununa har eftir.

Ein góður máti er eisini sum Bogi vísur til í sínari grein herfyri, at stýris-bólkurin vil hoyra hvat í borgararnir kundu hugsa sær og tí kommunuplanurin verður gjørdur fyri øll. So her kann bara gott koma búrtúr við opinleika, heildar-

demokratinum og har fólkíð fær ávirkan á heildarætlanina fyri Tórshvanar kommunu.

Í Hoyvík vantar framvegis nógv, tað hevði verið gott, um Hoyvík fekk eitt ungdomshús sum var opið hvønn dag og ikki bert í triggjar dagar um vikuna sum nú er.

Í ungdomshúsinum KLUBB 188 í Hoyvík hava verið upp til 140 vitjandi per kvøld. Tað sigur alt um, at tørvurin er tilstaðar við hesum rúsfria og fyribyrgj-andi tilboði til ungdomin. Trupulleikin er bara, at bygn-ingurin sum KLUBB 188 hús-ast í, hevur fleiri funktónir, bæði skúli, serstova, frítíðar-skúli og nú eisini klubb 188. So her má gerast eitt tilboð, so at tey ungu kunnu koma til hvønn dag.

Eisini vantar ein nýggjur fót bóltsvøllur til FC-Hoyvík, betri kor til vinnulívið og til

barnafamiljurnar í Hoyvík. So her má politiska nøsin venda rætta vegin, eisini fram og eftir 2030. Sum nú er er næstan eingin handil í Hoyvík og tað er ikki rætt og má bøtast uppá. Somuleiðis kundi tað væl verið onkur banki. So her er nógv eftir.

Í Kollafirði eru tibetur pengar settur av til ungdoms-hús og betri bussleið av figgjarlógini í ár.

Um vit taka Kollafjørð, so hendir okkurt í ár, men enn er langur vegur á mál, og úrslitini skulu eisini siggjast skjótt. Somuleiðist hevur KÍF brúk fyri betri hólisviðurskiftum til fundar-virksemi og venjingarhøli, havi eg skilt á kollfiringum.

Tað sum er mest átrokandi í Kollafirði er útstyking, eitt nýtt vatnverk, nýggjur dagstovnur/frítíðarskúli og skúlatryggan veg rundan um

skúlan í Kollafirði og gamli bygdavegurin.

Vit mugu ikki gloyma útjaðaran.

Vit hava eisini fleiri smærri økir sum Norðasta Horn, Velbastaður, Kaldbak, Signa-bø og Nólsoy, sum vit eisini skulu taka hædd fyri. Vón-andi verður hesin partur av kommununi ikki gloymdur, tá ið stýrisbólkurin fer til verka við heildarætlanini fyri Tórshavanar kommunu, sum var gjørd fyri nøkrum árum síðani.

Miðbýurin er ein umráð-andi partar av heildarætlanini hjá Tórshavnar kommunu.

Serliga haldi eg, at vit skulu fáa ein livandi miðbý við ungum fólki, lesandi, handilslívið, menturnartil-tøk, telducafé, internetmøgu-leikar og ikki minst nóg mikið av parkeringsplássum, men við einari bilfríari handils- og

gongugøtu. Serligan áhuga havi eg í at Vágsbotnur verður ein nýggj »Nýhavn« við skapandi lívi og handlum og ikki sum nú er við skrivstovubygningum hjá tí almenna. Har sakni eg góðar handlar og caféir í niðastu hæddini og ung lesandi kunnu flýta inn í ovastu hæddirnar, har sum núverndi skrivstovubygningar eru.

Tí ræðumyndina kenna vit og tað er fólkafráflyting, sum longu er byrjað at gera um seg. Á Argjum sakni eg seliga eitt ungdomshús.

Men vit mugu hyggja og gera politiskar raðfestingar allastaðni í kommununi, ser-liga í Hoyvík og í Kollafirði og eisini fram til 2030 og tíðina eftir tað.

Men tað er gott at hesin stýrisbólkur nú fer til verka, men umráðandier at øll komm-unan verður líka væl stilla.